

Meer dan wie was ik verbaasd; minder dan wie, echter, overtuigd. Ik weet nu eenmaal, meen althans te weten, wie Minne is, en hoe. Ik weet dat niemand, in zake kunst, meer aan natuurlijke impulsen gehoorzaamt dan hij. Nimmer beredeneerd in den gewonen zin van dit woord, hetwelk bedceft: oordeelkundig en overdacht samen-gesteld; steeds geniaal, in de beteekenis, die de corspronkelijke is, van spontaan-geboren, is het beslist onmogelijk dat Minne's werk door de bedoeling en den wil van zijn schepper, zoo onvoorbereid van haast-hiëratistische stijl-betrachting zou overslaan in bandelooze ontucht die niets dan handwerkelijke knapheid zou kunnen bewijzen.

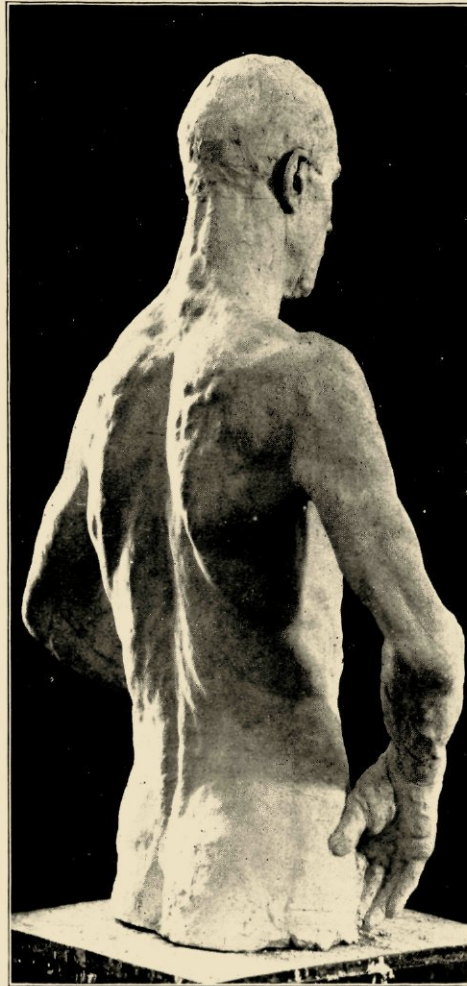
Ik weet: er kon eene psycho-physiologische verklaring zijn. Zonder dat ik er verder zal op ingaan, dien ik er hier op te wijzen, dat sommige functioneele verrichtingen, onafhankelijk van onzen wil, verband houden met uitingen-in-kunst, en dat dus wijzigingen, gevolg van het levens-verloop, in bedoelde verrichtingen als natuurlijk corollarium veranderingen in die kunst-uitingen medebrengen. Het terrein, dat wij hier betreden, is glibberig; zulke wetenschap kon ons leiden, althans verleiden tot gissingen, tot afleidingen waar wij niet den minsten bewijsgrond voor hebben. Immers, een beeldhouwer is geen dichter, die niet anders kan dan, op soms zeer onkiesche wijze, zich-zelf te ver-

tellen (hoe onkiescher trouwens, hoe beter), en in wiens verzen wij, voor zoover wij lezen kunnen, steeds de reden terug zullen vinden van zelfs de minstverwachte wending in zijn ontwikkelingsgang. Minne echter is, ik zei het u al, eenerzijds als kunstenaar te oprecht en te betrouwbaar, en anderdeels hebben de uiterlijke omstandigheden en eventueele inwerkingen op hem te weinig vat, dan dat wij deze eenvoudige en natuurlijke verklaring zouden verwerpen.

Er is echter nog eene andere, en, mijns inziens, betere, omdat zij, even natuurlijk, rekening houdt met een der teekenen van het waarachtig genie: de bestendigheid, den drang naar bestendigheid, de noodzakelijkheid der uiting en de noodwendige zelfvernieuwing die de uiting mogelijk maakt.

Een rozelaar — men veroorlove het beeld, dat mijne bedoeling verduidelijkt, — een rozelaar, gemaakt om te bloeien, doet zulks dan ook, zoo de omstandigheden van lucht en grond hem voordeelig zijn, maar zal armer worden

aan bloemen, en deze bloemen zullen armer worden aan kelk-bladeren, zoo de plant niet te gepasten tijde wordt her-ent. Aldus de kunstenaar: hij bloeit in zijn werk, als het leven het hem niet al te zeer onmogelijk maakt. Is hij geniaal, dan zal niets hem ontmoedigen, en zijne spankracht wordt grooter allicht, naar grooter worden

GEORGE MINNE. MANNENROMP (TERZIJDE).